

FĂRĂ TABU

Buletin informativ

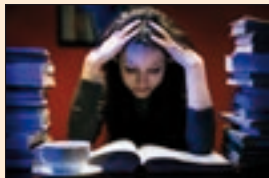
Nr. 5-6 (115-116), mai-iunie 2011

Din cuprins:

Interviu cu
Andrei Lutenco..... 1

Ați donat vreodată
sânge? 2

Cum să-l ajuți
pe un adolescent
să treacă peste stresul
examenelor 4

TOP propuneri pentru
o vacanță frumoasă... 4

Voluntari exemplu... 5

Festivalul Național
de Teatru Social 6

Este femeia o enigmă?. 6

Întrebări și răspunsuri
cu Educatorii
de la Egal al Egal 7

Anunțuri 8

**Andrei Lutenco - asistent în cadrul Programului Prevenire și Protecție
al Organizației Internaționale pentru Migrație în Moldova:**

**Succesul pentru mine
e o realizare colectivă!**

Andrei, ești unul dintre cei mai cunoscuți tineri în domeniul activităților de voluntariat, activităților de mobilizare civică și mai ales când vine vorba de programe de lucru cu tinerii în prevenirea traficului de ființe umane și a migrației ilegale. Care este la momentul domeniului de activitate și care este rolul tău acolo?

Experiența mea anterioară într-adevăr a implicat în mare măsură anume activități de voluntariat și mobilizare civică îndreptate către tineri. Mă refer la activitatea mea în cadrul Centrului Național pentru Transparență și Drepturile Omului (CNTDO). Aici am încercat să determinăm tinerii, în special studenții, să fie mai sensibili la lipsa de transparență, la fraudele academice și corupția din universitățile lor.

Ceea ce fac acum, implică într-o măsură mai mică activități de voluntariat, dar ține de acțiunea socială. Rolul meu în cadrul Programului Asistență și Protecție al Organizației Internaționale pentru Migrație în Moldova (OIM) cuprinde mai multe responsabilități în cadrul proiectelor de prevenire a traficului de ființe umane și asistență a victimelor. În mod special, OIM lucrează cu Guvernul, dar și cu donatorii pentru consolidarea unui sistem de asistență și protecție a victimelor și a potențialelor victime ale traficului de ființe umane – Sistemul Național de Referire.

Totodată, nu încetăm să lucrăm cu tinerii activi. Din acest punct de vedere ne mândrim, în mod deosebit, cu organizarea în anii 2009 și 2010 a celor două ediții ale Festivalului de

Filme de Scurt Metraj pentru Tineri „Plural + Moldova” Migrație și Diversitate, prin care încurajăm tinerii să se exprime asupra acestor teme cruciale pentru societatea noastră. A fost lansată ce-a de-a treia ediție a festivalului, iar tinerii pot să-și depună lucrările video și foto la tema migrației și diversității. Pe scurt, rolul meu e să asist aceste inițiative cu ceea ce pot mai bine.

Care este istoria ta, cine ți-a fundamentat încrederea în sine și cum ai reușit să te afirmi printre alți tineri?

Istoria mea seamănă mult cu cea a altor tineri ce au ajuns să activeze în domeniu. La 15 ani eram voluntar și credeam că pot contribui cu adevărat la rezolvarea problemelor din societate. Acum am 24 și continui să cred că efortul

► fiecăruia din noi contează. Probabil această încredere m-a ajutat să reușesc în cele ce fac. Există un secret: pentru mine profesia mea nu este doar un job și o cale de a-mi asigura existența – eu cred cu sinceritate în cauza organizației noastre. Am avut întotdeauna norocul să am alături oameni care credeau în mine și care împărtășeau aceleași valori: fratele meu, tata, prietena mea sunt cei care mi-au oferit exact ceea ce aveam nevoie, uneori un sfat, alteori pur și simplu libertatea alegerii.

Care sunt responsabilitățile unui tânăr în cadrul unei organizații internaționale?

Să fii angajatul unei organizații internaționale e o oportunitate deosebită, dar și o provocare enormă. Fiecare posibilitate care îți se oferă, comportă și o mare responsabilitate. Iar asta te învață foarte multe.

Misiunea OIM în Moldova este una destul de tânără și dintotdeauna a încurajat implicarea tinerilor, ceea ce determină organizația să aibă o energie și un ritm de lucru foarte înalt, care aduc și multe realizări.

Care a fost secretul succesului tău și ce te-a ajutat cel mai mult?

Dacă ar exista un secret special, probabil lucrurile ar fi foarte simple. Tot ce știu eu, este că trebuie să lucrezi mult pentru cauza pe care ai ales-o.

Care dintre realizările tale le consideri cele mai de succes și de ce?

Nu cred că am, în scurta mea carieră, mai multe succese decât alți semeni ai mei. Consider că cea mai mare realizare sunt prietenii pe care le-am făcut și lucrurile pe care le-am învățat de la prietenii și colegii mei. Succesul pentru mine e o realizare colectivă - nu poți fi un om de succes fără oamenii din jurul tău.

Ce a însemnat pentru tine viața de student și cum poți să caracterizezi învățământul superior din RM? Ce trebuie făcut pentru ca ele să fie eficiente?

Viața de student am împărțit-o între serviciu și facultate. Lucram în cadrul CNTDO într-un proiect care urmărea eradicarea frau-

delor academice. M-am angajat în acest proiect, știind că lipsa de transparență și fraudele academice, inclusiv corupția, sunt cele mai mari probleme ale sistemului superior de învățământ din Moldova. Acestea afectează direct calitatea studiilor și pregătirea studenților. Sunt foarte multe de făcut ca sistemul să lucreze bine și să satisfacă rigorile de calitate. Important este să începem chiar de la noi. Încercați să fiți studenți integri din punct de vedere academic – nu copiați, nu fiți corupți și nu permiteți altora să o facă - și în scurt timp lucrurile se vor schimba.

Cum ai descrie piața forței de muncă în Moldova și de ce au nevoie tinerii pentru a se angaja în câmpul muncii?

Din ceea ce pot vedea în societate, dar și din experiența prietenilor și colegilor mei, pot spune că situația tinerilor pe piața muncii este destul de complicată. Este foarte greu să-ți găsești primul loc de muncă. Iar odată angajat, poți fi adesea tratat incorect de către angajator. Am auzit de câteva cazuri de abuz,

Spectacolul "A(II)Rh+. Ați donat vreodată sânge?" sau până unde poate ajunge discriminarea

Eu mă consideram basarabeancă. Ignoram cu predilecție "moldoveanca" din buletinul meu de identitate, rădăcina ucraineană a numelui meu de familie, stră-străbunica mea italiancă și baștina tatălui nu departe de cealaltă parte a Nistrului. Însă, într-o luni, voi intra într-un subsol de pe str. Mihai Eminescu, voi rămâne impresionată de o formulă inedită a teatrului pe o scenă ce ajunge pentru un actor sau doi. Și mă voi lăsa de naționalitate, așa cum oamenii se lasă de fum.

Teatrul Spălătorie reprezintă un concept nou în sfera dramaticului ce pare să întrunească suflul poeziei ultimilor decenii sub egida actoriei. La limita zguduitoare a realității, piesele Nicolettei Esinencu sunt prin excelență ironice și adevărate. Prin intermediul monologurilor/dialogurilor și a unui stil direct, poetic-sarcastic, dramele relevă probleme existențiale, teribil de actuale și incomode: sistemul de învățământ, educația sexuală, patriotismul drept noțiune, și nu sentiment și multe altele.

Spectacolul "A(II)Rh+" vorbește într-o manieră nebanuită despre discriminare, eul dramatic fiind un medic ce primește sânge de la donatori. El simbolizează prototipul omului ce discriminează după orice criteriu. Apelând la întrebările umilitoare pe care este obligat să le adreseze, protagonistul nu ezită să-și

manifeste preferințele rasiale, sexuale, sociale, naționaliste. El este reprezentantul tuturor stereotipurilor adânc înrădăcinate în mințile oamenilor. În mod instigator, el întreabă "Ești român? Cum poți fi tu român, dacă ai nume rus? Ați donat vreodată sânge?". Eul dramatic este tipul naționalistului artificial, care vociferează "Țara mea e cea mai frumoasă țară din lume! Țara mea e cea mai curajoasă țară din lume! Țara mea e cea mai țară din lume! Că doar nu e Paraguay, a? E țara mea!"

Piesa "A(II)Rh+" prezintă nu doar convingeri și orientări discriminatorii; drama ia proporții mult mai ample. Protagonistul este înfățișat în postura de părinte care, prin intermediul influenței pe care o exercită asupra fiicei sale, o împulsionează să-i urmeze viziunile. Însă, fata se îndrăgostește de un tânăr de culoare, iar protagonistul, cuprins de o ură nestăpânită, recurge la forma inferioară a educației-la violență. Astfel, agresiunea apare și ca cea mai frecventă manifestare a comportamentului discriminator. În acest moment, piesa ajunge la limita poeticului. Stereotipul legat de căsătoriile interetnice, considerate nefavorabile și sortite eșecului conjugal, se ciocnește de ideea idealistă conform căreia dragostea nu are granițe.

Discernerea eului dramatic ajunge la cote maxime în momentul în care acesta

stabilește grupa sangvină drept criteriu de distincție "A(II)Rh+ se consideră cea mai bună grupă de sânge". Această reacție afectivă este într-atât de puternică, încât protagonistul refuză introducerea unei cantități de sânge în venele fiicei sale, întrucât el consideră sângele unui negru - unul profanat. Naționalismul (patriotard, de fapt) depășește dorința de a-și salva propriul copil. Certitudinea cu care protagonistul susține afirmații îngrozitoare șochează spectatorul, după care inconștient îl trimite la opusul acestor afirmații.

Declarațiile epatante mă vor face să contest existența unei asemenea realități necruțătoare, bătăile reverberante ale inimilor actorilor din boxe vor coincide întocmai cu ale mele. "Nume. Prenume. Naționalitate" se vor întreba reciproc actorii... tăcerea instaurată va însemna mai mult decât toate sloganurile proclamate împotriva discriminării. O tăcere de nepătruns.

Oamenii din jur vor deveni doar oameni, fără a fi caracterizați de culoarea pielii, de factura părului sau clasa socială. Prin vene îmi va curge sânge omenesc, fără grupă. Granițele dintre rase, categorii și grupuri vor fi șterse. Și voi părăsi sala Teatrului Spălătorie completamente universală.

Victoria Colesnic, Responsabil Media și comunicare în cadrul rețelei Y-PEER

anume în privința tinerilor. Într-o situație deosebit de grea, se află tinerii ce provin din familii sărace, din zona rurală și tinerii care sunt supuși altor dezavantaje – cei cu dezaibilități sau cei care pot fi discriminați de angajatori pe alte criterii. Toate aceste probleme adesea îi descurajează pe băieții și fetele din Moldova și adesea îi determină să plece în căutarea unui destin mai bun peste hotare.

Ca să se angajeze, tinerii trebuie, în primul rând, să deprindă o profesie – fie că este vorba despre studiile profesionale sau cele universitare, punând accent în studiile lor pe cunoștințe și nu doar pe note și diplome – într-un final angajatorul își dă seama de „greutatea diplomei” după munca angajatului și atunci nici cele mai mari note nu te ajută. În al doilea rând, tinerii trebuie să-și cunoască drepturile atunci când sunt angajați, să înțeleagă că angajatorul nu are dreptul să-i discrimineze sau să abuzeze de munca lor într-un alt fel.

Totuși, mult mai multe ar trebui să fie făcute de autorități – să reformeze învățământul tehnic și cel superior, astfel încât angajatorii să recapete încrederea în aptitudinile tinerilor specialiști; să întreprindă mai multe măsuri pentru integrarea pe piața muncii a tinerilor din păturile sociale vulnerabile, dar și, vorbind în termeni foarte generali, să creeze o ambianță atractivă pentru investiții, pentru crearea locurilor de muncă.

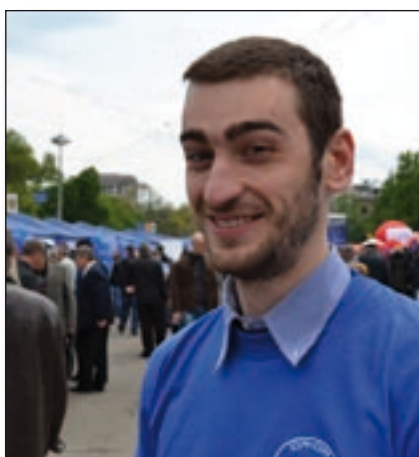
Fiind angajat într-o organizație internațională, bănuim că ai călătorit mult. Ți place să călătorești? Care țară, din cele pe care le-ai vizitat, te-a impresionat cel mai mult și de ce?

Am să vă dezamăgesc probabil, dar ca angajat al unei organizații internaționale am călătorit mai puțin decât înainte. Da, îmi place să călătoresc, pentru că doar așa poți cunoaște cu adevărat diversitatea lumii în care trăim. Iar diversitatea naște și o înțelegere mai bună a ceea ce suntem noi. Din această perspectivă, cel mai mult m-au impresionat Statele Unite. Este o țară diversă, multilaterală, extrem de bogată în opțiuni, fapt care oferă oricui oportunități și șanse, dar și o experiență de călătorie absolut unică.

Crezi ca valorile spirituale se mai regăsesc în societatea modernă și care este rolul lor?

Din fericire, valorile spirituale nu pot fi anulate de nici un sistem economic sau politic. Astăzi, exact ca pe timpurile lui Aristotel se vorbește despre o devalorizare a acestora. Părerea mea este că ele, de fapt, nu s-au schimbat în nici un fel. Rolul acestora rămâne același: de a preveni săvârșirea unor fapte care ar putea prejudicia într-un fel sau altul pe cineva.

Ce rol are familia pentru tine și cum vezi viitoarea ta familie?

Nume și Prenume: Andrei Lutenco
Anul și data nașterii: 02.02.1987
Localitatea de origine:
 or. Ștefan Vodă
Semn zodiacal: Vărsător
Cartea preferată:
 „Ulise” de James Joyce
Studii: Facultatea de Drept, USM.
Ești implicat într-o relație? Da

Familia mea este una foarte mare. Formația nu doar din rudele mele, dar și toți prietenii mei. Îmi văd viitoarea familie în același fel – o familie mare în care să-ți găsești suportul și motivarea pentru o viață frumoasă și demnă.

Suntem în perioada estivală, perioada aventurilor. Ce înseamnă pentru tine aventurile de o vară și cum arată dragostea adevărată în viziunea ta?

Sunt un conservator în acest sens. Aventurile de vară pot să mi le închipui doar cu o carte. Iar dragostea, ce este dragostea? Mmmm... pentru mine dragostea este Ea.

Cum obișnuiești să te distrezi și cine sunt prietenii tăi?

Sunt un om bogat: am mulți prieteni și foarte diverși. Sunt unele prietenii care durează de la grădiniță, altele create doar cu câteva zile în urmă. Tot atât de diverse sunt și distracțiile mele. În fiecare duminică joc „Ce? Unde? Când?” în cadrul Clubului Moldovenesc de Jocuri Intellectuale, iar practicarea acestui joc a devenit dintr-o distracție, un mod de viață. Totodată, îmi plac și serile lungi de discuții la un pahar de bere rece cu prietenii.

Care este mesajul cu care vii către tinerii noștri?

Rămâneți tineri, nu cedați presiunilor și fiți întotdeauna la fel de rebeli și activi cum sunteți acum. Prea des văd cum adolescenții și tinerii, cândva răsculați împotriva autorității exercitate asupra lor – părintești, în școală sau în general în societate, devin bruscați peste noapte serioși, conformiști și auto-suficienți. Tine-rețea comportă un profund simț al solidarității și dreptății în ea. Eu vreau să fiu tânăr toată viața și același lucru îl doresc cititorilor ;).

Întrebări Fără Tabu:

La ce vârstă ai avut prima experiență sexuală. Cum a fost?

Prima și cea mai importantă experiență sexuală din viața mea s-a produs undeva prin luna mai a anului 1986 ☺. Consider că s-a primit ceva bun din asta - efectele le resimt până astăzi.

Ce părere ai despre egalitatea gender și cum vezi femeia în societatea noastră?

Pentru mine, egalitatea de gen este o stare normală a lucrurilor, respectiv nu am o părere anume despre acest fenomen. Am apreciat întotdeauna o femeie nu prin prisma rolului social sau a genului din care face parte, ci pentru ceea ce reprezintă femeia respectivă. Oricum, nu pot să nu constat, cu mari regrete, astfel de fenomene ca violența de gen (a căror victime cel mai des sunt femeile), traficul de ființe umane, discriminarea la locul de muncă sau la angajare. Văd aceste fenomene ca provocări majore, eradicarea cărora poate fi realizată inclusiv printr-o educație adecvată.

Cum te-ai simți dacă soția ta ar avea un salariu mai mare?

Nici un pic altfel! Pentru mine este mult mai important dacă salariul care îl va primi, va fi doar un efect secundar rezultat din faptul că profesează ceea ce-i place. De altfel, cred că diferența de venit într-un cuplu, nu poate fi subiectul unei supărări sau discuții. Partenerii de viață sunt și parteneri financiari, iar susținerea reciprocă este secretul durabilității.

Petreci mult timp la bucătărie? Ce știi să gătești cel mai bine?

Mie îmi place mult să gătesc și mă consider un bucătar cel puțin creativ. Din păcate, alint puțin familia mea cu bucatele pregătite de mine. Încerc în dimineațele de week-end să-mi uimesc familia cu rețete de omletă sau cu alte delicii spontane.

Ți dorești copii? Câți ai dori să ai?

Da, sigur îmi doresc copii. Aș vrea să am doi sau trei copii. Oricum decizia despre câți și când vom face copii, o vom lua împreună cu partenera mea.

Crezi ca este importantă educația sexuală pentru tineri?

Incontestabil, educația sexuală este foarte importantă. Ba chiar mai mult – este un lucru vital. Consider că educația sexuală este o parte componentă a educației generale și în mod normal, nu ar fi trebuit să fie un subiect aparte de discuție, tratat sau pus pe agendă în mod separat.

Cum să îl ajuți pe adolescent să treacă peste stresul examenelor

Examenele importante, precum tezele semestriale, examenul de bacalaureat sau cel de admitere la facultate reprezintă o sursă considerabilă de stres pentru adolescenți. Teama de eșec, dar și presiunea venită din partea părinților și a profesorilor îl pot face pe tânăr să se simtă copleșit de responsabilități. Acest lucru duce de multe ori la blocaje psihologice atât în perioada studiului, cât și în timpul probelor.

Pe de altă parte, atitudinea pozitivă a părinților și încurajarea constantă venită din partea acestora îl vor face pe adolescent să fie mai relaxat și, în consecință, să fie dedicat studiului; frica de eșec va fi înlocuită cu dorința de succes, iar șansa elevului de a fi promovat într-o nouă instituție va crește esențial. Iată ce poți face pentru a-l ajuta pe tânăr în timpul examenelor.

Ajută-l să-și planifice timpul

Adolescentul tău va fi cu atât mai stresat, cu cât va simți că timpul se scurge, iar el nu a reușit să parcurgă toată materia necesară. Pentru a-l scuti de neplăceri, ajută-l să-și organizeze în mod eficient timpul.

În primul rând, cumpără-i un calendar mare de perete și roagă-l pe adolescent să-și noteze toate datele examenelor ce se apropie. În felul acesta, va vedea în permanență cât timp îi mai rămâne pentru a se pregăti pentru testul care urmează.

Ajută-l la învățat

Adolescentul va avea nevoie și de o mână fermă, care să îi aducă aminte din când în când cât de important este să nu rămână în urmă cu materia și să respecte programul întocmit. Explică-i acestuia că, dacă va aștepta până în ultimul moment, nu va reuși să rețină mai nimic din cunoștințele pe care trebuie să le asimileze și va fi foarte stresat și confuz în timpul examenului.

Chiar dacă se va opune, încearcă, săptămânal, să îl ajuți să facă o recapitulare a celor pe care le-a avut de învățat în decursul a șapte zile. Stabiliți ce anume din materie se poate considera ca fiind asimilat și care sunt aspectele asupra cărora ar trebui să mai insiste. O carte de teste de diferite tipuri ar trebui să vă ofere o evaluare corectă.

Insuflă-i o atitudine pozitivă

Mulți copii se pierd cu firea pentru că au impresia că, dacă nu obțin nota maximă, lumea lor aproape s-a sfârșit. Sunt destule cazuri, prezentate la televizor, care arată cum școala este percepută

greșit de către copiii mult prea stresați. Notele de la școală nu ar trebui să fie prilej de amenințări. Copilul tău trebuie să știe că, în eventualitatea în care pică un examen, există întotdeauna posibilitatea unei alte șanse; de asemenea, explică-i faptul că viitorul lui nu stă în balanța unui singur examen și astfel, nu ar trebui să renunțe la aspirațiile sale, indiferent de rezultate.

Asigură-i un stil de viață sănătos

Pentru a face față stresului și volumului de cunoștințe pe care trebuie să îl parcurgă, copilul tău are nevoie de un stil de viață sănătos. Asigură-te că acesta doarme 8 ore pe zi și servește un mic dejun sănătos, pentru a începe ziua în forță.

Roagă-l să renunțe la nopțile nedormite, pierdute prin cluburi alături de prieteni și pe cât se poate, să renunțe la cafea.

Oferă-i câteva sfaturi practice, pentru a-și stăpâni emoțiile în timpul examenului

Pentru momentele în care simte că nu se mai poate concentra din cauza emoțiilor, sfătuiește-l să închidă ochii pentru o clipă, să numere până la zece lent, fără să se grăbească și să încerce să respire calm. Abia apoi ar trebui să continue, pentru a fi capabil să lucreze în mod eficient.

Ioana Pancu, jurnalist Y-PEER

TOP propuneri pentru o vacanță frumoasă

Ne aflăm în pragul unei perioade absolut nemaipomenite, e vorba despre vacanța de vară. Perioada estivală reprezintă un timp favorabil relaxării, distracțiilor. În același timp, vara ascunde multe oportunități ce ne pândesc după colț. Ce ar fi să trecem în revistă cele mai incitante propuneri pentru vara 2011? Puteți alcătui un adevărat wish list pe care să îl îndepliniți treptat. Astfel, la sfârșitul vacanței, vă veți simți atât odihniți, cât și împliniți.

- 1. Mergem la mare și la munte!** Din păcate, nu avem parte de litoral în viața de zi cu zi și Moldova nu este o zonă montană. Astfel, vacanța de vară se poate transforma lejer într-o posibilitate de a schimba anturajul – de a respira aerul de munte, de a ne scălda și bronză. Acest tip de odihnă este recomandat și de medici, întrucât contribuie la o călire a organismului.
- 2. Călătorim!** Dacă deținem și niște resur-

se financiare pe măsură (de exemplu, am făcut economii pe parcursul anului școlar), cu îndrăzneală putem vizita o țară din străinătate. Muzee, teatre, cinematografe, cafele... o suită de oportunități de a face cunoștință cu o nouă cultură și a practica o limbă străină.

- 3. Nu uităm de bunici!** Aer liber, fructe și legume proaspete, ore întregi pentru lectură și discuții cu cei dragi.

- 4. Ne distrăm la concerte și festivaluri!** Datorită timpului cald de afară, foarte multe evenimente distractive se organizează în aer liber. Păcat să le ratăm! Un astfel de eveniment a fost și Festivalul de Teatru Social, organizat de Rețeaua Y-PEER la 26 iunie 2011 în incinta Teatrului Ginta Lătină.

- 5. Rămânem activi social!** Vara ne întâmpină cu diferite oportunități, proiecte, inițiative. Iar acest lucru este absolut firesc. Vacanța presupune și mult timp liber pe care îl putem gestiona eficient și interesant. E nevoie doar să le căutam pe site-urile de

specialitate : www.youth.md, www.civic.md ș.a.

- 6. Timp pentru hobby!** Dacă suntem fascinați de ceva, putem dedica mai mult timp acestor preferințe. Dacă nu, iată ocazia să le căutam! Fie că este vorba de un instrument muzical, origami, yoga sau pictură, vara ne oferă șansa să ne valorificăm aceste dorințe.

- 7. Căutăm cursuri de specialitate!** O idee deosebită este să urmărim un curs de specialitate – gen bucătărie, cofetărie, croitorie, machiaj etc. Nu doar învățăm o adevărată profesie, dar și cunoaștem oameni noi, legăm prietenii.

- 8. Facem orice nu reușeam pe parcursul anului școlar!** Poate fi vorba despre un picnic cu prietenii, lectura unei cărți sau renovarea camerei.

It's up to you ce alegi pentru a avea parte de o vacanță așa cum ți-o dorești!

Victoria Colesnic, Responsabil Media și comunicare în cadrul rețelei Y-PEER

Când i-am propus acestui băiat un interviu, mi-am dat seama că va trăgăna să-mi răspundă la întrebări. Dar nu îl condamnam. Pentru că în jurul auzului său dominează cuvântul: OCUPAT. Și când spun ocupat, nu mă refer doar la activitățile de genul lecții pentru acasă, pregătire pentru examene sau alte chestii cotidiene pe care tinerii zilelor noastre le mai au. El are multe ocupații... multe...

Daniel Vodă este elev în clasa a XII-a la Liceul Teoretic „Mihai Viteazul” din capitală. Nu cred că a avut vreodată timp liber și asta din motivul că mereu este implicat în diverse activități extrașcolare. Din clasa a VI-a s-a implicat în activitățile Consiliului școlar al LT „Mihai Viteazul”, un organ reprezentativ al elevilor și o platformă mai mult decât perfectă pentru activități în folosul comunității. Pe parcurs, a activat în diverse departamente – organiza concertele solemne și de divertisment, recitaluri de poezii, concursuri și victorine. „Aportul meu a fost modest, dar însuși posibilitatea de a învăța a fost de neprețuit pentru mine” a menționat Daniel. În clasa a X-a, de-

Un voluntar - exemplu pentru toți

vine Președintele Consiliului Liceal al Elevilor din liceu, unde, după cum spune el, a învățat o altă lecție de aur – “Echipa consolidată este temelie de fier a unei construcții; fără o echipă puternică, motivată și responsabilă, orice efort este în zadar. De altfel, conceptul voluntariatului presupune o muncă acerbă și în același timp molipsirea celor din jur cu această “boală” comunitară”.

A devenit membru al Consiliului Local al Copiilor și Tinerilor din Chișinău, în calitate de președinte al comisiei mass - media și relații cu publicul. Împreună cu o echipă din 7 licee a lansat blog-ul consiliului pe care îl administrează până acum și a continuat editarea ziarului “ReZooMat”. „Am organizat dezbateri, mese rotunde și seminare pentru colegii din liceele capitalei pentru promovarea activismului civic prin intermediul colegiilor de redacție și organelor de autoconducere a elevilor” își enumeră Daniel realizările. În paralel, am început activitatea în cadrul Radio Moldova, devenind membru al echipei Semnal Junior și Studioului Juniorilor. În fiecare sâmbătă, ambele emisiuni tratează probleme ale tinerilor și modul în care acestea pot fi soluționate” ne-a spus Daniel.

Voluntariat? Da!

Activismul civic este un capitol aparte pentru Daniel. Este voluntar în cadrul celui mai cunoscut portal al ONG-urilor din Moldova – www.civic.md, unde administrează pagina „Concursuri”. „Un avantaj al activității de voluntariat îl constituie dorința de informare și implicare tot mai activă în toate evenimentele disponibile. Eu încerc să țin ritmul avalanșei de evenimente” spune Daniel. Este membru al Centrului Tinerului Jurnalist din Moldova, în cadrul departamentului Comunicare și IT, Focal Point în departamentul Media din cadrul ONG-ului „Media Point”, coordonator regional al Programului YASI 2011 în Moldova, președinte al comisiei Mass Media și Relații cu Publicul din cadrul Consiliului Local al Copiilor și Tinerilor din mun.Chișinău. Efor-

turile i-au fost răsplătite în noiembrie 2010 când a obținut Premiul Special la concursul Național „Premiul pentru Tineret-2010”, categoria – Activism civic.

Amintiri din Statele Unite

“Benjamin Franklin Fellows Summer Institute 2010” cam așa sună un anunț care era în căutarea unor tineri activi. Daniel nu a stat mult pe gânduri. “De ce nu?” A aplicat la prima fază a programului și, spre marea lui fericire, a fost selectat în short list pentru interviu. A prezentat Moldova în cadrul la ceea ce poate el numi acum “cea mai frumoasă experiență din viața mea, căci 48 de participanți talentați din 38 de țări europene și 10 tineri din SUA s-au întâlnit pentru a-și lega destinele într-un val de prietenie, cunoștințe și descoperiri în cadrul programului Benjamin Franklin Transatlantic Fellows Summer Institute 2010”.

Timp de o lună a trăit momente unice la o serie de cursuri susținute de profesioniști de la Universitatea Wake Forest și de la Asociația Americană de Presă. A învățat lucruri noi despre diplomație, constituționalism, presa liberă, chestiuni legate de cetățenie, globalizare, Advocacy comunitar și mass-media globală. Aceste subiecte au fost mixate cu câteva călătorii impresionante la Departamentul de Stat al SUA, Centrul de Constituție al SUA în Philadelphia, postul de stat de televiziune al SUA “Vocea Americii”, Washington Post, News Museum, Washington.

În timpul programului a simțit și pulsul vieții americane comunitare, prin implicarea în proiecte de angajament civic. „Am fost voluntari și ne-am jucat cu copiii, am curățat râul din apropiere, am sortat diverse produse de la Food Bank, am săpat în Grădina Publică și am construit case reale în cadrul proiectului Habitat Umanitate.” conchide tânărul.

Nici nu știu cum să îi spun: voluntar, președinte de consiliu, Focal Point... Succes!

Pagina îngrijită de Iuliana Mămăliga, reporter Fără Tabu

O nouă poveste de succes de... voluntariat!

Ana Ursu din Vălcineț, Călărași, are 18 ani și este elevă și voluntară, un binom care l-a compus în 2008, atunci când a devenit educador în cadrul proiectului „De la Egal la Egal”. În 2010 a fost primită cu brațele deschise în marea familie Y-PEER, când a participat într-un concurs, unde a fost selectată împreună cu 30 de tineri pentru informarea în domeniul jurnalismului și al sănătății reproductive. „A fost o experiență de neuitat. Consider că este util pentru fiecare să facă parte din această familie, pentru a fi mai mulți și mai informați. Dar nu în ultimul rând, pentru a-i informa și pe ceilalți” spune Ana.

Cel mai nou eveniment ce ține de voluntariat a constituit implicarea într-un proiect cu tema: „Activizarea socială a tinerilor din zonele rurale ale Moldovei și Poloniei”, imple-

mentat în țara noastră de Institutul de Instruire în Dezvoltare „Millenium”. Ana a participat la trei module de instruire pentru scrierea proiectelor sociale.

„Am scris un proiect pentru comunitatea mea. Experiența am împărtășit-o cu câțiva tineri polonezi care ne-au vizitat în luna noiembrie. Iar odată ce au fost ei la noi în Moldova, în luna februarie, împreună cu grupul de tineri din Moldova am avut parte de o minunată vizită de studiu în Polonia” povestește Ana cu entuziasm. După ce a revenit în Moldova, s-a apucat de muncă. A început să implementeze proiectele comunitare și speră la un final cu succes.

Tânăra consideră că orice interacțiune cu oamenii este o experiență, de aceea tinde spre a obține în continuare cât mai multe realizări și succese. De aceea încearcă să se implice în multe activități, atât în cele din cadrul liceului „Grigore Vieru” din Vălcineț, unde își face studiile, cât și la nivel național. La moment este solidară cu proiectul ecologic „Hai,

Moldova”, informând persoanele despre necesitatea unei ecologii sănătoase. Dar nu uită nici de veche sa „familie” Y-PEER!

Iuliana Mămăliga, reporter Fără Tabu

Organizatorii Festivalului de Teatru Social au desemnat câștigătorii celei de-a doua ediții

8 echipe de educatori de la egal la egal, cu vârsta cuprinsă între 14-25 de ani, din diferite localități ale republicii au evoluat pe scena teatrului „Ginta Latină” în cadrul celei de-a doua ediții a Festivalului de Teatru Social. Temele abordate în piesele de teatru social au fost: migrația, pericolul traficului de ființe umane, violența în familie, prevenirea HIV/SIDA, provocările perioadei de adolescență, sarcina nedorită etc.

Evenimentul a fost organizat duminică, 26 iunie, de către tinerii Y-PEER cu susținerea Fondului ONU pentru Populație (UNFPA), Uniunii Europene în cadrul proiectului „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), în colaborare cu Societatea de Planificare a Familiei din Moldova (SPFM) și Centrul pentru Dezvoltarea Inițiativelor Civice din Bender „Rezonance”.

Cele mai bune echipe de teatru social s-au dovedit a fi: echipa “Bineva” din satul Biești, raionul Orhei, care a luat cupa pentru locul I, echipa “Tiraspolски Club Socialno Teatra” din or. Tiraspol, care a fost premiată cu locul II și echipa voluntarilor Centrului “Rezonance” din orașul Bender care a luat locul III.

Echipei “Life BOOM” din orașul Criuleni i-a fost acordat Premiul Ministerului Tineretului și Sportului, iar echipei de teatru social Y-PEER Drochia - Premiul Organizației Mondiale pentru Migrație (IOM).

Juriul a fost format din reprezentanți ai Ministerului Educației, Ministerului Tineretului și Sportului, Agențiilor Națiunilor Unite în Moldova, organizațiilor de tineret și actori profesioniști.

Prin intermediul pieselor de teatru, participanții au redat, în mod artistic, probleme cu care se confruntă tinerii. Metoda Teatrului Social este o formă de educație non-formală, prin care se transmit mesaje educative tinerilor într-un mod interactiv și captivant, informația fiind recepționată mult mai ușor și mai eficient.

Festivalul Teatrului Social este primul eveniment care deschide cele 10 zile de activism în perioada 1-10 iulie 2011 organizate de rețeaua Y-PEER în cadrul Anului Internațional al Tineretului lansat de Ministerul Tineretului și Sportului și ONU.

Este femeia o enigmă?

*“Numai acolo unde femeia poartă voal, te arde dorința de a-i citi chipul.”
– Antoine de Saint Exupery.*

Stau câteodată și mă gândesc – mie chiar mi-e milă de bărbați, de acești puternici indivizi ce susțin că în numele iubirii sunt gata să răstoarne munți, să ofere luna de pe cer, să devină altfel și multe alte minunății cu care, consideră ei, ar putea cuceri o femeie. Haideți să vedem, în ce constă jocul femeilor? Și care este, de fapt, cheia spre inima ei?

“Bărbații au descoperit focul, dar femeile au descoperit cum să se joace cu el.” – Sarah Jessica Parker. Această afirmație este cât se poate de actuală. În zilele secolului XXI, pentru a cuceri o femeie îți trebuie timp și muuuuultă iscusință. Nu mai sunt la modă florile, declarațiile de dragoste rostite sub clar de lună, serenadele, nu e nevoie să o dezmierti toată ziua, să-i rostești cuvinte calde... s-ar putea plictisi. Și atunci, s-a dus naibii tot planul tău de a cuceri acea

prințesă. Planul trebuie să fie unul bine definit. Dacă o relație este plină de armonie și îndrăgostiții știu să cedeze unul altuia, atunci totul va decurge perfect. Orice lucru bun trebuie folosit cu normă, întrucât făcând abuz devine obositor. Sărutările, îmbrățișările își au și ele locul lor. Există clipe când ai nevoie mai mult ca oricând să simți o îmbrățișare caldă din partea persoanei iubite și ce ne facem atunci când acele îmbrățișări au fost risipite în zadar cândva?

Astăzi, femeia se luptă pentru un bărbat până în momentul când e sigură că este numai al ei. Când și-a obținut prada, se joacă puțin cu ea și se plictisește, asemeni unui bebeluș ce s-a săturat de mașinuța lui veche și vrea una nouă, mai atrăgătoare, mai scumpă, mai greu de obținut. Femeia iubește să fie ea însăși o enigmă și să iubească la rândul ei un enigmatic. Astea sunt femeile. Dacă încetezi un timp să le zici cât de mult le iubești, s-ar putea să se supere și să te bănuiască că le înșeli, dacă faci exces de acest cuvânt, se enervează pentru că ești

prea săcâitor. Dacă nu le faci cadouri, ai putea primi replica: “Ai uitat de mine, nu mă mai iubești sau ai pe altcineva?”; dacă exagerezi cu darurile, primești în schimb: “Ai putea fi și tu un pic mai original”. Cu toate acestea, ce vor femeile? Femeile vor să fie în primul rând Femei. Ele iubesc să fie admirate de ochii celorlalți bărbați. De ce? Pentru că ele iubesc să citească gelozia din ochii bărbatului ei. Femeile adoră să li se facă complimente, să se simtă speciale, să fie telefonate chiar și pentru a discuta niște banalități, să fie în centrul atenției și mai ales să fie surprinse.

În concluzie, femeia este ceva deosebit, este plasma universului uman. Are nevoie de dragoste pentru a fi mereu fericită, are nevoie de atenție pentru a fi mereu specială, are nevoie de EL, pentru a fi mereu FEMEIE. “Ce este femeia? O ființă frumoasă dizolvată în acidul azurului. Mixturii i se îngăduie apoi să devină cristă!” (Lucian Blaga)

*Olga Rață, elevă,
Liceul M. Sadoveanu, or Călărași*

Discuții cu educatori de la egal la egal

1. De 2 săptămâni am o relație cu un băiat care îmi place foarte mult, dar după mai multe discuții cu el, mi-a zis că o să își aducă aminte mereu de prima lui relație sexuală... El susține că nu se mai gândește la ea, dar totuși a spus asta. O mare problemă a mea este că nu știu să sărut... mi-am luat inima în dinți și i-am zis. El vrea să "mă învețe", dar mie îmi e frică. Nu știu ce-aș putea face. Un amic mi-a zis că cel mai bine faci un băiat să țină la tine având relații sexuale cu el, numai că eu am 17 ani și încă nu cred că a venit momentul... nu știu ce aș putea face cu privire la asta. Trebuie să am relații sexuale cu el pentru a-l face să țină la mine? Mulțumesc. Ana, 17 ani

Nu este cazul să ai o relație sexuală, fie că este prima din viață, fie că este a 100-a, în speranța că așa îl faci pe partener să "țină" la tine. Iubirea nu se poate "cumpăra", iar relația intimă nu este o "monedă de schimb". Dacă ar fi să cauți cel mai "prost" motiv pentru a avea o relație sexuală, atunci sigur acesta este: "să îl fac să mă iubească".

Atunci? Atunci nu poți să îl atragi decât cu ceva care este numai și numai al tău: personalitatea ta, felul tău de a fi, felul tău de a dăruși și de a primi, felul tău de a iubi. Personalitatea ta este unică, felul tău de a fi este unic și nimeni nu poate iubi așa cum iubești tu. Mult succes!

2. Am 18 ani și mi-am început viața sexuală. Însă am o problemă cu utilizarea corectă a tamponelor interne. Am auzit că există reguli care trebuie respectate. Sunt ele periculoase pentru sănătate? Mulțumesc. Rodica, 18 ani

Bineînțeles că există anumite reguli ce trebuie respectate, iar în cazul tamponelor interne, e nevoie de mai multă atenție. Utilizate corect, ele nu sunt periculoase.

- Încearcă să nu folosești tamponele interne în fiecare zi a menstruației; eventual, poți opta pentru acest tip de protecție în primele zile, în ultimele apelând la absorbantele clasice. De asemenea, ține cont de mărimea tamponelor și folosește-le întocmai cu instrucțiunile.
- Noaptea este mai indicat să utilizezi un absorbant clasic.
- Nu uita să schimbi tamponul la aproximativ fiecare 4 ore. Neschimbat, acesta devine o modalitate reală de înmulțire a bacteriilor.

- Înainte de folosirea tamponului nu uita să te speli bine cu apă și săpun. La fel se procedează și după folosirea acestuia.
- Nu în ultimul rând, încearcă să nu arunci niciodată tamponele interne folosite în WC. Nu vei reuși decât să îl înfunzi.

3. Ejacularea precoce e un semn că sunt bolnav de ceva? Denis, 20 ani

Ejacularea precoce reprezintă cea mai des întâlnită problema a bărbaților, din punct de vedere sexual, evident. Pe lângă faptul că ejacularea precoce este o problemă în sine, aceasta devine un motiv real de rușine pentru bărbații care se găsesc în această situație. Este bine de știut că această disfuncție poate fi înlăturată în totalitate, cu răbdare, încredere și ajutor profesionist.

De menționat este faptul că ejacularea precoce ajunge să fie o problemă reală atunci când aceasta se produce repetat, pentru o perioadă îndelungată de timp. Dacă vă găsiți în situația aceasta doar uneori, din motive de stres, oboseală fizică, etc., nu panicați.

În cele mai multe cazuri, ejacularea precoce este considerată o problemă de ordin psihologic.

Factorii care ar putea genera o astfel de disfuncție:

- copilărie și adolescență marcate de evenimente care ar duce la ideea că actul sexual reprezintă un lucru greșit, murdar, imoral;
- debut al vieții sexuale în copilărie;
- excitare foarte puternică;
- stres continuu.

Cu timpul, problema ejaculării precoce poate să treacă de la sine. În cazurile mai complicate este necesară adresarea la medicul specialist, care poate prescrie terapia de cuplu, terapia sexuală și chiar tratamentul medicamentos.

4. Ajutați-mă vă rog! Am 16 ani și nu mi-am început viața sexuală, însă am un fel de dureri menstruale. Nu foarte

puternice, dar apar. Credeți că e ceva grav? Mulțumesc, Claudia, 16 ani.

Nu te îngrijora și nici nu te gândeți că tocmai tu ești ghinionista cu dureri. Majoritatea femeilor se confruntă cu astfel de probleme lună de lună. De cele mai multe ori, durerile se resimt în zona inferioară a abdomenului (zona uterului și a ovarelor) și în zona spatelui. În plus, unele dintre noi suferă și de dureri de cap, sâni sau picioare. În ceea ce privește starea de nervi sau depresie nici măcar nu trebuie să mai spun prea multe. Oare putem face ceva pentru a mai diminua durerile? DA.

1. Exerciții fizice: știu că nu e tocmai comod să te apuci de sport atâta timp cât ai dureri, dar merită încercat.

2. Comprese calde: cel mai simplu este să umpli o sticlă cu apă caldă, pe care să o pui astfel încât să-ți vină căldura în zona abdomenului inferior. Această metodă funcționează chiar mai bine decât prima.

3. Odihna: varianta aceasta este ceva mai greu de pus în practică, mai ales dacă nu putem pur și simplu să ne luăm liber o oră sau chiar două. Totuși, dacă durerile sunt foarte mari sau metodele de mai sus nu ajută, ai putea să consulți un medic. Sănătate!

5. Cum pot ști dacă orgasmul partenerii e real? Alexandru, 21 ani

În această privință lucrurile sunt destul de dificile, și prin urmare, partenera este singura care vă poate oferi o certitudine. Bineînțeles, că te poți ghida după unele semne precum accelerarea ritmului respirației sau mișcările corpului, însă acestea nu pot fi considerate un etalon. Prin urmare tot ce trebuie să faceți este să aveți o discuție deschisă cu partenera dumneavoastră.

6. Vara igiena personală intimă trebuie efectuată mai des? Adelina, 16 ani

Igiena personală este un aspect foarte serios al sănătății noastre, mai ales a sănătății reproductive. Ea trebuie respectată, mai ales în perioada caldă a anului. Organele sexuale se recomandă de a fi spălate cu apă caldă și săpun cel puțin de 2 ori pe zi. Totuși nu trebuie nici de făcut exces, deoarece există riscul de a dauna florei normale a organismului. Echilibrul e soluția perfectă!

*Pagină îngrijită de Elena Cechină,
Responsabil Media și comunicare
în cadrul rețelei Y-PEER*

sursa: www.all4love.ro

Ambasada Germaniei la Chișinău a lansat programul "Burse Internaționale Parlamentare 2012"

Tinerii care vor fi selectați vor avea ocazia să cunoască sistemul parlamentar german, evenimentele politice și procesele decizionale democratice din această țară. De asemenea, bursierii vor avea posibilitatea de a efectua un stagiul la biroul unui deputat german. Programul mai include și vizitarea unor instituții de drept public, posturi de radio și televiziune.

Pentru a participa la acest program, tinerii trebuie să aibă nu mai mult de 30 de ani, să fie absolvenți ai unei instituții superioare de învățământ, să posede limba germană și să fie interesați de politică. Potrivit ambasadei Germaniei în Republica Moldova, Bundestag-ul german va suporta toate cheltuielile bursierilor: călătorie, cazare, întreținere, asigurare, tinerii urmând să primească și o bursă lunară.

Bundestag-ul german oferă, cu începere din anul 1990, în cadrul programului "Burse Internaționale Parlamentare" o serie de burse absolvenților instituțiilor de învățământ superior, vorbitori de limbă germană, din țările Europei Centrale și de Est și SUA. Dosarele de participare la programul "Bursa Internațională Parlamentară" (IPS) pot fi depuse până la data de 30.06.2011 la Ambasada Germană Chișinău.

Detalii despre Programul de burse, condiții de eligibilitate, procedura de aplicare, respectiv cea de selectare, pot fi accesate pe pagina web a Parlamentului Federal al Germaniei:

www.bundestag.de/ips

precum și pe pagina web a Ambasadei:

www.chisinau.diplo.de

Tinerii promovează schimbarea prin imagini la tema migrației și diversității FILMEAZĂ! PREZINTĂ! SCHIMBĂ!

Concursul Foto și Video PLURAL+ Moldova 2011 oferă tinerilor din întreaga Moldova șansa de a-și exprima opiniile ce țin de migrație și diversitate, promovând schimbările pe care și le doresc.

Chișinău, 27 Mai 2011 - Alianța Civilizațiilor (Inițiativa ONU) și Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova și Organizația Națiunilor Unite în Moldova au plăcerea de a invita tinerii din întreaga Moldova să participe la Concursul Foto și Video PLURAL+ MOLDOVA 2011 exprimându-se pe marginea subiectelor ce țin de migrație și diversitate.

Deja al treilea an consecutiv PLURAL+ MOLDOVA susține generația tânără în eforturile ei de a aborda teme precum integrarea, identitatea, diversitatea, drepturile omului și coeziunea socială, recunoscând astfel rolul tinerilor drept catalizatori ai schimbărilor sociale în lumea în care trăim, deseori marcată de segregare, izolare și intoleranță. Într-o societate în care aproape fiecare familie este afectată de fenomenul migrației, o societate multiethnică marcată de multilingvism și o varietate bogată de culturi, vocile și

opiniile tinerilor pe marginea migrației și diversității sunt deosebit de importante.

Anul acesta, PLURAL+ MOLDOVA deschide ușile și amatorilor de fotografie, încurajând tinerii să-și împărtășească prin operele lor fotografice gândurile, experiențele și opiniile privind migrația și diversitatea. Campania de promovare a PLURAL+MOLDOVA 2011 a demarat la data de 26 mai, în cadrul Festivalului Internațional de Film Documentar CRONOGRAF 2011, în parteneriat cu OWH Studio.

La concursul Foto și Video PLURAL+MOLDOVA 2011 pot participa tineri cu vârste cuprinse între 9 și 25 de ani. Concursul oferă doritorilor de a participa două opțiuni de a participa: secțiunea Foto și secțiunea video. Astfel, tinerii din Moldova sunt încurajați să prezinte fie 1/ o scurtă înregistrare video (1-5 minute) de orice stil sau gen (desen animat, film documentar, scenetă) sau 2/ un set de trei fotografii care să reflecte gândurile, opiniile, întrebările și sugestiile lor pe marginea subiectelor menționate, precum și să promoveze coexistența benefică și agreabilă în diferite contexte sociale, culturale, religioase, etc.

Materialele Foto și Video pentru concurs pot fi depuse până la data de 15 noiembrie 2011. Ceremonia de Premiere va avea loc la data de 16 decembrie, evenimentul fiind dedicat Zilei Internaționale a Migranților marcată la 18 decembrie, precum și a celei de-a 60-a Aniversare a OIM.

Pentru mai multe informații privind posibilitățile de participare, regulile și procedurile concursului și altele, vă rugăm să accesați www.iom.md sau să ne contactați pe adresa pluralplus@gmail.com.

Vizitați grupul nostru PLURAL+ pe Facebook! Vă invităm să vedeți și lucrările participanților edițiilor din 2009 și 2010 ale Concursului pe www.youtube.com/iommoldova.

Buletinul informativ „FĂRĂ TABU” este editat cu sprijinul financiar UNFPA și contribuția membrilor rețelei de educatori de la egal la egal „Y-PEER”. Se distribuie în format electronic.

Editor Design **Anna SUSARENCO**
Oleg ZAHARCIUC

Adresa: Casa ONU, Biroul UNFPA,
str. 31 August, 131, et. IV, Chișinău, MD-2012
Tel.: 22.00.45, 21.40.02; fax: 21.40.03
www.unfpa.md